

मा.शेड्टी आयोगाच्या शिफारशीनुसार राज्यातील
प्रत्येक न्यायिक अधिकाऱ्यासाठी एक टंकलेखक
या प्रमाणे टंकलेखकांची पदे निर्माण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विधि व न्याय विभाग
शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.४९/कार्यासन-६
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक :- २९.१०.२०२५.

वाचा :- १) शासन निर्णय, विधि व न्याय विभाग क्र.संकीर्ण-२०१४/प्र.क्र.२७/कार्यासन-६

दि.१८.०१.२०१७

२) शासन निर्णय, विधि व न्याय विभाग क्र.संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३४/कार्यासन-६,

दि.१५.०९.२०१८

३) श्री.राजेंद्र ढवळे व इतर यांनी मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल रिट
पिटीशन ७१८७/२०१५ मध्ये मा.न्यायालयाने दिलेले आदेश दि.०१.०३.२०१९.

४) मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे दाखल विशेष अनुमती याचिका क्र. ७१९६-
७१७१/२०२३ मध्ये मा.न्यायालयाने दिलेले आदेश दिनांक १७.१०.२०२३

प्रस्तावना :-

मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल रिट पिटीशन क्र.७१८७/२०१५ मध्ये
मा.न्यायालयाने दिनांक ०१.०३.२०१९ रोजी दिलेल्या निर्णयान्वये राज्यातील दुय्यम
न्यायालयातील प्रत्येक न्यायिक अधिकाऱ्यास मराठी व इंग्रजी मध्ये टंकलेखन करणारा एक
टंकलेखक देण्याबाबत व सदर टंकलेखकांची पदे एक महिन्याच्या आत निर्माण करण्याचे
आदेशीत केले होते. मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद यांच्या दिनांक ०१.०३.२०१९
रोजीच्या आदेशाविरुद्ध राज्य शासनातर्फे दाखल केलेली विशेष अनुमती याचिका क्र.७१६९-
७१७१/२०२३ खारीज केली आहे. सदर विशेष अनुमती याचिकेमध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने
दिनांक १७.१०.२०२३ रोजी पारित केलेल्या आदेशाविरुद्ध पुनर्विलोकन याचिका डायरी
क्र.९६९८/२०२४ दाखल करण्यात आली होती. सदर पुनर्विलोकन याचिका मा.सर्वोच्च
न्यायालयाच्या दि.०९.०४.२०२४ रोजीच्या आदेशान्वये फेटाळण्यात आली आहे.

२. विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय दिनांक ०६.०२.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे
राज्यात जिल्हा न्यायाधीश, दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर) व दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर)
या संवर्गातील न्यायिक अधिकाऱ्यांची नवीन २८६३ नियमित पदे निर्माण करण्यात आली आहेत.
तसेच, न्यायिक अधिकाऱ्यांची सध्या २३६० एवढी पदे मंजूर असून, सद्यःस्थितीत राज्यात
न्यायिक अधिकाऱ्यांची नियमित ५२२३ पदे मंजूर आहेत. मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद
येथे दाखल रिट पिटीशन क्र.७१८७/२०१५ मध्ये मा.न्यायालयाने दिनांक ०१.०३.२०१९ रोजी
दिलेल्या निर्णयानुसार आणि मा.शेड्टी आयोगाच्या शिफारशीनुसार राज्यातील प्रत्येक न्यायिक
अधिकाऱ्यासाठी एक टंकलेखक या प्रमाणे टंकलेखकांची पदे निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या
विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल रिट पिटीशन क्र.७१८७/२०१५ मध्ये मा.न्यायालयाने दिनांक ०१.०३.२०१९ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार आणि मा.शेवटी आयोगाच्या शिफारशीनुसार राज्यातील प्रत्येक न्यायिक अधिकाऱ्यासाठी एक टंकलेखक या प्रमाणे, सातव्या वेतन आयोगातील एस-६ (१९९००-६३२००) या वेतन संरचनेत ५२२३ इतकी टंकलेखकांची एकाकी पदे निर्माण करण्यास उच्चस्तर सचिव समितीने खालीलप्रमाणे दिलेल्या मान्यतेच्या अधीन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) न्यायिक अधिकाऱ्यांची पदे भरल्यानंतर त्या मर्यादेत टंकलेखकांची पद भरती करावी.
- २) टंकलेखकाच्या सेवाप्रवेश नियमात तांत्रिक कौशल्याचा समावेश करावा .
- ३) भविष्यात न्यायालयीन कामकाजात कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा जास्तीत जास्त वापर करण्यात यावा .

२. टंकलेखक या पदाचे सेवाप्रवेश नियम शासनाच्या मान्यतेस्तव सादर करणे आवश्यक राहिल.

३. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च संबंधित कार्यालयांसाठी निर्माण करण्यात आलेल्या लेखाशीर्षाखालील ०१-वेतन या उद्दीष्टाखाली मंजूर केलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

४. हा शासन निर्णय वित्त विभाग आणि सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४५१/आपुक-२४, दिनांक २५.०७.२०२४ व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक निरंक/सा.प्र.वि.-का.१२, दिनांक ०४.१०.२०२४ अन्वये प्राप्त सहमतीने तसेच, मा.मंत्रीमंडळाच्या दिनांक २७.०५.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०२९१५४४५५४६१२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सागर बोंद्रे)

उप विधि सल्लागार -नि- उपसचिव,

महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (विधि व न्याय) यांचे प्रधान सचिव
४. मा.उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव
५. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद/विधानसभा
६. मा. विधान परिषद / विधानसभा सदस्य (सर्व)

७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव (सेवा) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. प्रधान सचिव व विधि परामर्शी, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. प्रधान सचिव (वरिष्ठ विधि सल्लागार), विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. सचिव (विधि विधान), विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. प्रधान न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई
१५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा/मूळ शाखा), मुंबई
१६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, नागपूर, औरंगाबाद व पणजी खंडपीठ
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा) एक, महाराष्ट्र, मुंबई
१८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा) दोन, महाराष्ट्र, नागपूर
१९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२१. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
२२. कार्यासन- ६ (निवड नस्ती)